

СТУДЕНЕЦЪ

Blumlein.

ИЛЮСТРОВАННО МѢСЕЧНО СПИСАНИЕ

За туризъмъ, родинознание и литература.

— Редактира комитетъ. —

Година първа.

Книга трета.

СЪДЪРЖА:

1. Конкурсъ.
2. Я. Бойчиновъ — Защита на Природата
3. Ник. Караивановъ — Пътни картини.
4. В. Гьоте — Изъ „писма отъ Италия“
5. Ник. Караивановъ — Френскиятъ „Турингъ клубъ“
6. Н. Фурнаджиевъ — * * * стихотворение
7. П. Мюлеръ * * * стихотворение
8. Сергей Праножий — Пътни очерки
9. А. Изгорѣнковъ — Къмъ младитѣ туристи
10. Вѣсти.
11. Изъ свѣта и науката.
12. Книжнина

Издание на Плевенското юнош. тур. дружество

„СТУДЕНЕЦЪ“

Продължава се подписката

ча

ИЛЮСТРОВАНОТО МЪСЕЧНО СПИСАНИЕ СТУДЕНЕЦЪ

за туризъм, родинознание и литература

Въ списанието се застъпват:

ТУРИЗЪМЪ: описание на туристски излети и пъте-
шествия; нрави, обичаи и всичко интересно за туриста.

РОДИНОЗНАНИЕ: географски, природоописателни и народоописателни (фолклорни) очерки и скици.

ИСТОРИЧЕСКО и АРХЕОЛОГИЧЕСКО изучаване и описание на разни крайща и селища.

ИЗЯЩНА ЛИТЕРАТУРА — родна и чужда: стихове, разкази и пр. въ които се третира предимно туризма и родинознанието.

ВЪСТИ, — туристски и спортни, изъ България и и странство.

Списанието ще излиза всъки мѣсецъ, освѣнъ юли и августъ, всѣка книга отъ по 16 страници, съ хубави илюстрации и винетки.

Годишниятъ абонаментъ е 15 лева за членовецъ на юнош. тур. съюзъ 10 лева, — напълно внесени. Записалитъ се по-късно ще получагъ излѣзлитъ вече книжки. Отдѣлна книжка 2 лева.

Който запише 10—25 абонати и напълно внесе стойността имъ, се ползува съ 10% отстъпка, — надъ 25 абонати 20% отстъпка. Абонаментенъ листъ се праща при поискване.

Изданиято на списанието е гарантирано
за прѣзъ цѣлата година.

Материалитъ които се пращатъ за печатане въ списанието трѣбва да сж правилно и четливо написани на едната страна на хартията, иначе не ще бждатъ разглеждани отъ ред. комитетъ. Прѣдпочита се авторътъ, да не се подписва съ псевдонимъ. Редакцията нѣма възможность да строгаря отдѣлно всѣкому, а огдѣлъ „поща“ въ списанието не ще има: — одобренитъ материали ще бждатъ постепенно помѣствани.

Авторътъ, или прѣводачътъ, вицаги да съобщава въ редакцията адреса си, тъй като на всѣки отъ когото има помѣстенъ материалъ ще бжде пращанъ по 1 екземпляръ. Ръкописи не се връщатъ.

СТУДЕНЕЦЪ

ИЛЮСТРОВАНО МЪСЕЧНО СПИСАНИЕ

ЗА ТУРИЗЪМЪ, РОДИНОЗНАНИЕ И ЛИТЕРАТУРА.

Година първа.

Плѣвень, мартъ 1920 год.

Книга трета.

К О Н К У Р С Ъ

Редакцията на сп. „СТУДЕНЕЦЪ“ въ изпълнение задачата си, за популяризиране българската природа—една отъ цѣлитѣ на Юношеския Туристски Сѣюзъ въ България, обявява

Конкурсъ съ прѣмия,

за най-доброто художествено описание на кжтъ отъ България.

Описанието трѣбва да не е по-големо отъ 6 до 8 печатни страници, да е написано съ официалния правописъ и да не е печатано. Ржкописа да е написанъ на пишуща машина и авторътъ ѝ да си постави псевдонимъ. Ржкописа да е придруженъ съ писмо въ което да е посочено сжщинското име адреса и ликътъ който да носи псевдонима на автора Конкурса ще трае 3 мѣсеца: априлъ, май и юни, слѣдъ което специална комисиия, съставена отъ хора, признати въ литературата, ще се произнесе за отдѣлнитѣ описания.

ПРѢМИИТѢ СЖ:

I Прѣмия 100 лв.

II Прѣмия 50 лв.

III Прѣмия по една годишнина отъ сп. „Студенецъ“ и сп.

„Младъ Туристъ.“

Въ конкурса могатъ да участватъ всички. Прѣмиранитѣ описания ще бждатъ печатани въ списанието.

Отъ Редакцията.

А: Бойчиновъ

Защита на Природата

Подъ горното заглавие въ сп. „Естество-знание и География“ год. IV кн. 4. е помѣстено резюме отъ реферата на г. Д. Илчевъ държанъ прѣдъ природоизпитателното д-во въ София, съ който се повдига единъ боленъ у насъ въпросъ. Въпроса за бждащата участъ на природнитѣ ни богатства, именно сега трѣбва да добие своето разрѣшение, сега, когато повече отъ всѣкога, съ прѣстжпна небрѣжностъ отъ страна на население и непростимо нехайство

отъ страна на властта, безсистемно се унищожаватъ гори, природни бълъжитости и дйвечъ-безъ да може да служи за оправдание обстоятелството, че е необходимо да се задоволятъ економичнитъ нужди на населението, защото даже въ Африка, тая страна на пословичнитъ гори, лѣсове, диви животни и птици, и тамъ съответнитъ власти сж вземали мърки, които гарантиратъ цѣлестобразното изпозвуване на тия природни дарове.

Азъ не ще се сила да доказвамъ необходимостта отъ вземане бързи енергични мърки за запазването на българската природа.

Това, съ дълбоки разбирания, е извършилъ Г. Д. Илчевъ, и намъ, младитъ туристи, се пада обязанността да благодаримъ нему и на групата наши учени и професори, които първи издигнаха гласъ, за защита на природата ни.

Желанието ми съ настоящата статия е да вземемъ и ние, съ пълно право участие въ обсъжданието практичнитъ мърки за осъществяване тая защита, казвамъ съ пълно право, защото съ достатъчно основание мисля, че ние сме рѣдкитъ цѣнители, изкрено милещи за запазването на природата.

Но на въпроса.

Г. Илчевъ прѣпоръчва щото при учебни институти и организации, като земледѣлскитъ училища, опитнитъ станции, агрономическия факултетъ, природоизпитателното дѣло, ловнитъ организации и изобщо тия, които по своята учебна програма и цѣль сж въ контактъ съ природата, да се образуватъ мѣстни защитителни комитети,“ които споредъ своята работа, да се намиратъ подъ вѣдомството на двѣ централни учреждения-едно при Министерството на Землѣделието и държавнитъ имоти—по Народостопанственитъ въпроси, и друго при Министерството на Просвѣтата—по чисто научнитъ, педагогични и интересующи туристиката въпроси“. И като посочва начина на дѣйствието, на тия комитети, той обръща особено внимание на въздѣйствието, което трѣбва да се упражни, срѣдъ младото поколение-което и споредъ разбиранията на г. Илчевъ, сдвали не единственото което ще ратува съ истинска прѣданность за запазването на природата.

Тая нахвърлена програма за дѣйствие, реализирана, е въ състояние да даде отлични резултати, тъй като не сж изпуснати изъ прѣдъ видъ културнитъ организаци, които за тая цѣль прѣдставляватъ сжществени фактори отъ голѣмо значение.

Тукъ му е мѣстото да изгъкна, че въ това отношение не бива да се прѣнебрѣгва най-силната културна организация у насъ: „Съюзътъ на юношитъ туристи.“

Имащъ въ всѣки градъ и по голѣмо село на България клонове, тоя съюзъ прѣдставлява единъ готовъ апаратъ, който само трѣбва да се пусне въ дѣйствие.

Здравата сплотеность и желание за работа у неговитъ 3,500 членове сж залогъ за успѣхъ. Ако на клоноветъ на съюза се възложи образуването на „мѣстнитъ комитети за защита на природата“, то съ това ще се постигне двояката цѣль, която отъ една страна ще даде възможность на съюза да изпълни прѣдначението си, като културна организация, и отъ друга страна, най-добрѣ

ще се постигне по този начин истинското запазване на българската природа.

Нашето желание е щото цѣлятъ Юн. Тур. Съюзъ да бжде ангажиранъ съ организирането на защитата на българската природа, като част по скоро се влѣзе въ сношение за размѣна на мисли съ природоизпитателното д-во за съвмѣстна дѣйностъ.

Дано бждемъ чути!

Ник. Караивановъ

Пътни картини.

Тихо! Само нашитѣ стѣпки и бастунни удари. Небето е покрито съ безброй слабо трѣпкащи звѣзди. Полунощъ е минала. Луната е залѣзла: таинствена тъмота цари сѣтнитѣ градски кѣщурки, обвити въ мрака, оставатъ отъ дирѣ ни: бързо крачимъ по шосето за Ловечъ, което се бѣлѣе на нѣколко крачки прѣдъ насъ; тукъ-тамъ се чериятъ силуетитѣ на войници-отпускари, двѣ три думи—отново тишината цари.....Отъ небесния сводъ отъ врѣме на врѣме се оронва звѣзда, като оставя свѣтлива диря подирѣ си. Тихъ, прохладенъ утренникъ, прѣдвѣстникъ на утрото, повѣва, а нѣйдѣ далече пѣятъ пѣтляи.....Зорницата бързо се дига все по високо... Съмва....

Еднообразното шосе се бѣлѣе прѣзъ баири и долини, и чезне татъкъ въ нѣкой завой, за да се мѣрне още по-далече. Слънцето прѣпарва, раницата натегва, но ние вървимъ, вървимъ.... Въ Ловечъ, „града на миналото“, не се отказахме да се видимъ отново съ „покрития мостъ“, съ дюкенчетата-кутийки и една отъ друга по оригинални „работилници“, построени върху му. Околността на града чудно мамятъ,—но, трѣбва да си починемъ, и съберемъ сили за пътя, що на утрото, още отъ часъ-два прѣди да съмне, ни очаква. Лишихме се дори отъ удоволствието да посѣтимъ психиатричното отдѣление при болницата, гдѣто, както се изразява единъ другаръ: „Има истински хора“. И прѣди още да затихне градския шумъ, ние дълбоко спѣхме.

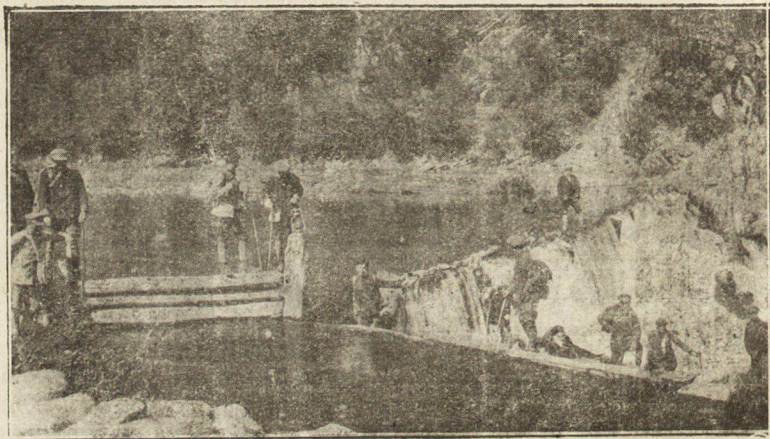
Зора отдавна зазсрила. Събуждаме се,—но нали ужъ, часъ два прѣди съмване трѣбваше да сме на пътъ?—Да бихме имали силата да повърнемъ назадъ врѣмето, ей Богу, съ най-голѣмо удоволствие бихме го сторили, но що... набързо се обличаме, тръгваме.

Пѣтътъ за Троянъ върви по лѣвия брѣгъ на Осѣма; тукъ-тамъ въ страни се мждрятъ уединени колиби. Сливови дървета, ниско привѣли отрупани съ здрѣлъ плодъ клони, подобно шпалиръ, ограждатъ пътя ни; „нарадвахме“ имъ се, па ги оставяме—не ги поглеждаме даже. Крачимъ и броимъ телеграфнитѣ стѣлпове, поглеждаме къмъ Балкана, подсвиркваме или тихо пѣемъ нѣкоя „лека пѣсничка“ и привечеръ, минали край „градината на безнадеждието“, —саниториума за грѣдоболни, стигаме Троянъ: прибалканско градче което отскоро се завдига.

* * *

Котловина, пропъстрена съ кжщички—Орѣшака, а по-нататъ току надъ Черния Осьмъ—Троянския манастиръ. съ построени въ разни врѣмена, грамадни, паянтени, дву, три и четириетажни сгради, съ повече отъ двѣста стаи и обширни прѣдъ тѣхъ чердаци, въ видъ на трижгълникъ, обграждатъ двата манастирски дворове. Срѣдъ вжтрѣшния дворъ е манастирската църква, построена прѣзъ 1835 година. Манастирътъ датува отъ тъмнитѣ врѣмена на турското владичество, точни данни за построяването му нѣма. Легендата го свързва—построяването, съ „чудото“:—икона на св. Богородица. Манастирътъ е единъ отъ най-богатитѣ у насъ; има изкуственъ рибникъ и образцова овощна градина. Въ послѣднитѣ години тукъ, като че се заражда единъ курортъ; на лице сж всички условия за създаването на единъ първостепененъ такъвъ.

Въ долината на рѣка Черни-Осьмъ въ Троянския балканъ надъ манастира.

Снимка отъ Ас. Бойчиновъ.

Група излетици отъ Плъвенското Ю. Т. Д-во „Студенец“ и Троянското „Амбарица“.

Късно прѣзъ нощта се раздѣлихме съ познати, що намѣрихме тукъ, и се прибрахме въ отредената ни килия. Пълната лунна засѣда задъ чукаритѣ, и сѣнка-мракъ се проства надъ заспалата обителъ. Отъ врѣме на врѣме се чува какъ духа обикновенни тукъ нощенъ вѣтъръ:—нѣйдѣ нѣщо пада—звукъ, слабо отекаващъ въ нощта, който умира....., Мълчанието на ранното прѣдутро с огласява отъ мелодични камбанни звуци, сливащи се въ вълшебни хармонїи.

* * *

Слънцето слабо наклонва на западъ; оставяме манастиря и вървимъ изъ долината на рѣка Черни Осьмъ.

Нѣма нищо по-приятно отъ пжтуването изъ такъвъ край ароматенъ дѣхъ на едва усѣтимо лекъ вечерникъ — обикновенно що духа изъ долината, чаровни гледки на постоянно мѣнящи с

расиви планински пейзажи, безпрѣдѣлно зеленѣещи се гори, прогарени, тукъ тамъ, съ ливади и градинки, сини вирове, въ които крае красивата пѣстърва, снѣжно бѣла пѣна, съставена, като че и отъ безброй сапфирчета,—нима това може се описа?!—Елате, ижте и сетѣ опитайте:— какъ слаби ше ви се сторятъ, може и за първи пътъ, думитѣ! Ето тукъ Черниятъ-Осѣмъ се съединява съ Краевица; съединенъ подъ Троянъ съ „бѣлия“ — тѣ заедно се стрѣматъ, далече прѣзъ равнината, къмъ Дунава. Надвиснали-ѣ надъ пѣтя дървета полюшватъ листи и вѣтки и нашепватъ нѣдо тайнствено; нѣйдѣ се чува славеи—дивни трели, които замиатъ въ гората..... Бистритѣ като кристалъ води на Краевица пававо се гонятъ—бѣгъ, подобенъ на човѣшкия подиръ „непостижими ризраци“.....

Пътятъ остава порѣчието и, подобно змия, пълзи по стрѣмнината—къмъ Зелениковецъ. Тамъ, дѣто сме—131.4 клм. южно тѣ Троянския манастиръ—отъ 1830 год. съществува скитъ,—маломанастирче, съградено срѣдъ дѣвствени гори, частъ отъ които послѣдствие сж били обърнати на ливади. Тукъ е лѣтната резиденция на митрополитъ Максимъ Пловдивски. На сѣверъ, изтокъ западъ се виждатъ само гори, гори и небе, а обърнешъ ли погеди къмъ югъ и юго-западъ, ще видишъ подъ себе си хаосъ отъ гори, които люшкани отъ вѣтъра, като че плаватъ, като че ли те оздравяватъ съ привѣтливо покимване; гористо скалисти планини и склонове, рѣкички и рѣчни и поройни долинки. Погледаешъ ли по-далечъ—взора ти ще опрѣ о забилитѣ се въ неето върхове на най-високата и величествена частъ отъ Балкана—Амбарица, Купена и Юмрукъ-чалъ.

„Развилъ плѣщи прѣдъ насъ, Балканътъ се тъмнѣй“.....

Денятъ незабѣлжимо угасваше; пълната луна, обкръжена въ мъгливъ кръгъ, поглеждаше отъ срѣдъ небето... Сетѣ, невидимо, отъ всички страни на вълни приидва свѣтлата августовска нощъ; наистина „невидимо“; виждали ли сте, какъ невидимо пада лунната нощъ?! — Мислишъ че още е день,—а отъ отдавна вече е нощъ.... Върху чаловетѣ недвижно е легната еката лунна свѣтлина!... Една отъ ония „бѣли нощи“, които ставатъ за винаги неизличими изъ споменитѣ ни; „нощи“—лѣтень день съ по-бѣла и силна—въ противовѣсъ на златожълтата дневна свѣтлина. Млъкналъ е всѣки гласъ, само горски птици отъ врѣме на врѣме надаватъ тѣженъ крѣсъкъ; тихо се чува изъ долната ромона на потокъ. Омайна бѣла нощъ, въ която хвърленитѣ отъ прѣдметитѣ сѣнки сж тѣй тъмни!..... Насѣли на една принебна поляна, намъ и на умъ не ни дохождаше, че трѣбва да лѣгаме, че е късна нощъ; луната клонѣше да изчезе южно отъ „самотницитѣ“ които безчувствено ни гледаха. Невнякъ шепотъ—може би тѣ спомнятъ отдавна минали работи, или бъщата бѣда;—вѣчностъ, която е видѣла и ще види,—нѣмъ безучастенъ зритель,—всичко..... Отъ ранно утро, утрѣ ние ще взимъ по склоноветѣ имъ—ще бждемъ тѣхни гости!... Дѣхъ на вѣтро косено сѣно; пѣсни, пушечни гърмежи и звуци отъ пикола, всичко се носи далеко и подѣето отъ многократно ехо, слѣдъ едно

бързо crescendo, постепенно замира, далече нѣйдѣ въ планината; нийдѣ не съмъ слушалъ такова ехо..... Душата волно лети и си прѣдставя гледката, що утрѣ, огъ врѣхъ Амбарица, ще се открие отпрѣдѣ ѝ. Далечна, едва уловима, свѣткавица и слабъ ехотъ отъ грѣмотевица, идеща изъ задъ Амбарица и Купена изъ Тракията; сетнѣ низко надъ „самотниците“ почнаха да се сбиратъ облаци.

„Ние трѣбва да заспимъ“ . . . , ние трѣбва да заспимъ съ надежда, че капризното врѣме утрѣ отъ ново ще се засмѣе, че Амбарица утрѣ ще посрѣща любими гости“

На утрото Балкана бѣ грозно навѣсенъ и цѣлъ обвитъ въ бѣло:—той не ни прие съ открити обятия, както намъ се чинише, че ще стори; ние не бѣхме му драги.....

Слѣдъ два дни, при чудно хубаво врѣме, ние се връщаме отново къмъ роднитѣ поля на Дунава.

Плѣвень, августъ 1918 г.

В. Гьоте.

изъ „Писма отъ Италия“.

Торболе, 12 Септември 1786 г.,
подиръ обѣдъ.

Какъ желая, макаръ и за минутка, да видя около мене моитѣ приятели, та и тѣ да се полюбуватъ на вида, който се открива прѣдъ мене!

Тази вечеръ азъ можехъ да бжда въ Верона; но на страна отъ пѣтя ми лежеше още едно прѣлестно творение на природата, прѣвъзходно зрѣлище, — Гардското Езеро; не ми се искаше да го пропусна, и азъ бѣхъ щедро възнаграденъ за това отстъпление. Къмъ 5 часа азъ излѣзохъ отъ Ровердо, нагорѣ по страничната долина, която излива своитѣ води въ Ечъ.

Когато прѣминете тази долина, прѣдъ Васъ се изпрѣчва огромна камена стѣна, прѣзъ която трѣбва сѣщо да прѣминете, за да се спуснете при езерото. Тукъ се виждатъ едни отъ най-красивитѣ варовити скали за художнически етюди. Спуснете ли се надолу, на сѣверната страна на езерото ще видите мѣсто, кждѣто се намира малъкъ заливъ, или по скоро пристанище къмъ него: то се казва Торболе. По пѣтя азъ често срѣщахъ

смокинови дървета, а когато се спуснахъ въ този скалистъ амфитеатъръ, намѣрихъ първитѣ маслинови дървета. окупани съ плодове. Тука азъ за първи пѣтъ намѣрихъ, като обикновенни плодове, малки, бѣли смокини, които ми бѣше обѣщала графиня Латинери.

Отъ стаята, въ която азъ седя, има врата къмъ двора. Примъкнахъ къмъ нея маса, и съ нѣколко черти нахвърлихъ изгледа. Езерото се вижда почти въ цѣлата си дължина; само къмъ края, въ лѣвата си страна, се скрива отъ окоето. Брѣгътъ, обхванатъ отъ двѣтъ страни съ хълмове и планини, пѣстрѣе съ безчислени, малки полянки.

Подиръ полунощъ вѣтърътъ духа отъ сѣверъ къмъ югъ, и затова, който иска да пѣтува по езерото по това направление, трѣбва да пѣтува около това врѣме, защото нѣколко часа до изгрѣвъ-слънце, течението на въздуха се измѣнява и се направлява къмъ сѣверъ. Сега, подиръ обѣдъ, вѣтърътъ ме силно духа, и извънредно приятно охлажда слънчевия жаръ. Фолканъ говори, че това езеро се наричало нѣкога Бенакусъ, и привежда стихъ отъ Виргилий, където за него се спомѣнува:

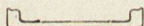
Fluctibus et fremitu resonans Benace marino

(О. Бенакъ, шумливъ съ вълнитѣ и ропота морски)

Латинския стихъ, чието съдържание живо стои прѣдъ мене, и който и сега, когато вѣтърътъ става все по силенъ и езернитѣ вълни, разбиващи се въ пристанището, се издигатъ все по високо — толкова е истиненъ, колкото и много столѣтия назадъ. Свѣтътъ се е много измѣнилъ, но вѣтърътъ още вълнува езерото, чийто видъ все още се облагородява отъ стихътъ на Виргилий.

Написано на четиредесетъ и петъ градуса и педесетъ секунди.

Прѣведе: Н. Нейковъ.

Ник Караивановъ.

френскиятъ Турингъ Клубъ

• (Продължение).

Основната и направляваща идея на „Турингъ“, — туризмътъ е станалъ вече една нужда на съврѣмения живогу: туризмътъ е почивката, отмората отъ трескавата ежедневна, работа, той е необходимото, научно пѣтуване на съврѣмения цивилизованъ човѣкъ.

За западнитѣ страни, туризмътъ е станалъ сѣщински изворъ на богатства; той подпомага прѣуспѣването не само на хотелиерството, но и на почти всички мѣстни индустрии и занаяти. Той създава, както духовито и „съ пълна икономическа вѣрность“ казватъ, единъ „вжтрѣшенъ износъ“, печалбитѣ отъ който сѣ много по-голъми отъ тия на обикновения.

Френскиятъ туризмъ е въ голѣма степенъ „автомобиленъ“ и „велосипеденъ“. „Турингъ“ полага доста грижи за подобряването на френската пѣтна мрѣжа, като за цѣльта използва прѣдимно влиянието си срѣдъ официалнитѣ лица, отъ които зависи

това; необходимо ли е, обаче, „Турингъ“ да даде примѣръ на „властѣта“, тогава самиятъ той влага голѣми суми въ пѣтното дѣло на страната.

„Турингъ“ не спира тукъ; той бѣлѣжи пѣтищата, като поставя пѣтеуказателни табла, подѣржа пазачитѣ на пѣтната, че дори и на желѣзопѣтната мрѣжа, урежда конкурси, съ парични награди между началниците на малкитѣ гари, за най-украсената и привлѣкателна гара и пр.

Другъ въпросъ съ уреждането на който „Турингъ“ здраво се е заелъ, това е „хотелиерскиятъ“—крайгѣлниятъ камѣкъ на туризъма. Тукъ миналото и традициитѣ му противопоставятъ една ужасно неподатлива маса, срѣщу която дори властѣта е безсилна: френскиятъ хотелиеръ, твърдѣ често още,—що ли пъкъ да кажемъ за нашия българския—е запазилъ душата и привычкитѣ на „ханджията“, той дори не забѣлѣзва, че неговия луксъ отъ облѣпени съ шарени хартии стѣни, е станалъ вече съвсемъ смѣшенъ... „Турингъ“ тукъ е прѣдприелъ нѣщо повече отъ война—крѣстоносенъ походъ! Неговото усърдие и разнообразие въ срѣдствата сж безкрайни: той пропагандира сѣмпло-наредената, но провѣтрена и хигиенична котелска стая—*„стаята на Турингъ“*, урежда конкурси, „за добро хотелиерство“ съ подходящи награди, и пр.¹⁾

„Турингъ“ въ сѣщото врѣме се стреми да възроди въ френското хотелиерство *мѣстната кухня* съ нейнитѣ прости, но вкусни ястия, като за цѣлѣта подѣржа истинско национални *„хотелиерски училища“* въ Парижъ, Клермонъ, Гренобълъ и Безансонъ.

Отъ самото си основаване дори, „Турингъ“ не прѣстава да увеличава броя и разширява кръга на дѣйность на своитѣ *комисии, комитети и делегати*; той има днесъ не по малко отъ 4,000 делегати прѣснати не само изъ Франция, но и изъ колониитѣ ѝ и изъ голѣмитѣ градове въ другитѣ страни. Такъвъ има и въ София.

Комитетътъ му за природнитѣ хубости и горската комисия се грижатъ за запазване хубавитѣ природни мѣста и горитѣ. За цѣлѣта тѣ популяризиратъ между френското общество *любовѣта къмъ родната природа*, като се стремятъ да му обяснятъ врѣдитѣ отъ обезлѣсяването на планинитѣ и отъ разсипването на красивитѣ мѣсности.

Комитетътъ за плавателния туризъмъ и особено този—за *планинския туризъмъ* правятъ отлична пропаганда въ полза на *физическитѣ упражнения*.

Популяризирайки употребата на *ски*¹⁾ не само между любителитѣ на зимния туризъмъ, но и между цѣлото население, — чрѣзъ набавянето такива, или даване необходимитѣ за направата имъ указания, — „Турингъ“ е извлѣклъ планинитѣ отъ зимното имъ въцѣпяване и опустяване, и множество хора, отъ бездѣлие и алкохолизъмъ прѣзъ зимния сезонъ.

Цѣлата дѣйность на „Турингъ“ е неопѣнимо обществено благодѣяние, и вдѣхва истинско възхищение дори при най-повърхоносно разглеждане!...

*) ¹⁾ Ski (на датски): плоски, до 2 метра дълги, дървени кѣнки за пѣрзаяне и пѣтуване по снѣгъ,—Ав.

Европейската война бѣ случай при който „Турингъ“ даде на френския народъ истински примѣръ на „непоколебима вѣра“ и „неуморна работа“. Той принесе безброй неоцѣними заслуги на френската народна кауза.

Вѣдно съ туй, Турингъ Клубъ отново подемахъ прѣкъснатитѣ отъ войната свои мирноврѣмни функции.

Въ пълно сътрудничество съ *френската национална служба на туризма*, прѣустроенъ и разширенъ, официалния органъ, „Турингъ“ се е заелъ съ реорганизирането, и разширяването на френския туризмъ и направянето му „по-народенъ“ отколкото въ миналото.

Той почна съ *промѣняване начина на дѣйствие*: на 400-гѣ дѣйни туристски дружества въ Франция, чиито усилия се пилѣха въ повечето случай безрезултатно, „Турингъ“ още въ 1916 год. каза: „не прѣскайте безцѣлно разединени своитѣ сили, групирайте се въ *федерации* — по двадесетъ—, които отъ своя страна, въ сътрудничество съ *национ. служба на туризма* и съ „Турингъ“, ще се организиратъ тѣй, както трѣбва да бждатъ организирани“.

— Проекта бѣ приетъ съ готовность отъ всички страни, — образуваха се деветнадесетъ федерации, пълното събрание на които, — тѣхния конгресъ, — се състоя прѣзъ февруарий 1919 г. въ клуба на авеню de la grande Armée.¹⁾

Това „пълно събрание“ бѣ триумфъ на френския туризмъ, и о извърши съ пълненъ успѣхъ грамадната си работа:—да докара координираность и единство въ усилията и дѣйността на всички туристски организации въ страната.

Такава, както я накѣсо изложихме, дѣйността на „Турингъ“ е плодъ само на добра воля и желание да се работи за успѣха на една идея. „Турингъ“ работи, ведно съ официалния си събратъ *Нац. служба на туризма*, за създаването на едно *Министерство на туризма въ Франция*, което да дѣйствува обаче не по студения, безплоденъ и често убийственъ маниеръ на учрежденията, но по единъ живъ и резултатенъ начинъ—за пълното тържество на дѣлото на „Турингъ“

Н. Фурнаджиевъ.

* * *

Надъ злачни поляни и цвѣтни лжки
Разстила мракъ съненъ нощта;
Край синьото езеро скръбни върби,
Потрепватъ с'сребристи листа.

В'срѣдъ тъмнитѣ сѣнки на тихата нощъ
По чернитѣ, сѣнни води,
Въвъ варка несретникъ, тъжовна сждба
Въ невесела пѣсенъ реди.

1) Великата, голѣмата армия—Бѣл. Ред.

Петър Мюперъ.

Задъ глухи синкави балкани
Умиратъ слънчеви зарй;
Нѣмѣятъ тайнствени горй,
Съ чаровно-златенъ пламъ облѣни...

Самотно, глухо е полето.
Огасна бавно топълъ день:
Огасна като свиденъ блѣнъ,
Самотно растналъ въ сърдцето.

И всѣка вечеръ мълчелива
Разстила трауренъ вуалъ;
И тиха нѣчия печаль
Душата сладостно упива...

Сергѣй Прохожий.

Пѣтни очерки.

Планинитѣ Тянь-Шань¹⁾ и сѣвернитѣ разклонения на Памиръ²⁾ справедливо могат да се нарекатъ загадъчни и смагьосани царства, защото тия планини и до сега не сж изслѣдвани, въпрѣки многобройнитѣ експедиции на разнитѣ руски пѣтешественици и опититѣ да се повдигне тайнствената завѣса на неизвѣстното. И ще минатъ още много години, докато науката разрѣши тия задачи, които ѝ прѣдлага дѣвствената природа пълна съ чудеса и неразрѣшими загадки..... Чеситѣ земетресения, придружени съ страшни разрушения, рѣдкото население, непроходимитѣ мѣста, ги правятъ почти недостъпни за човѣка — но все пакъ тѣ мамятъ къмъ себе си съ своита красота и природни богатства, скрити, за сега, въ недрата имъ.

¹⁾ Тянь-Шанъ, — небесни планини, — една отъ най-обширнитѣ планински системи въ центр. Азия. Простира се между Памиръ и Саянскитѣ планини. Най-голѣмата височина е въ масива Ханъ-Тенгри-7300 м.

²⁾ Памиръ — кирг. Памъ и Дуня — Покривъ ни свѣта. Високи планински страни въ центр. Азия. Простира се между Тянь-Шанъ на сѣверъ и Хиндукушъ — на югъ. Има доста суровъ климатъ.

Далеко, далеко, на много стотици и хиляди километри, се намира планинското царство Тянь-Шанъ. . . . Гигантски вериги, като вълнитъ на внезапно застинало и окаменѣло море, се рѣдятъ върхове и непристъпни твърдини, надвѣсени надъ бездънни пропасти, увѣнчани съ алмазени снѣжни корони.... Мрачна тайнственост. и страшно мълчание вѣе отъ тия планински исполнини, обрасли съ кедрови гори и сѣкашъ замръзли въ своето великолѣпие.....И надъ тая красота и това величие, кждѣто още не е успѣла да достигне всеразрушаващата ржка на цивилизования човѣкъ, цари ненарушимъ покой

Само орелътъ, издигналъ се отъ далеченъ връхъ на Акъ-Тау, въ недостъпната синевина на лазурното небе, неподвижно разпъ, рилъ могъщии крила, се вие надъ ледоветѣ, кждѣто още не е сгъпвалъ човѣкъ.....Какви дивни гледки, какви красоти се разкриватъ прѣдъ очитѣ на царствената птица! Какви цвѣтове, какви бои сж разсипани навсѣкждѣ отъ щедрата ржка на природата!

За васъ, които никога не сте били въ планинитѣ —тѣ сж нѣщо мъртво, безмислено; вие не виждате въ тѣхъ, освѣнъ студени и бездушни, натрупани единъ надъ другъ камъни и кжсове гранитѣ, изрити проходи и дълбоки долове, въ които клокочатъ и шумятъ планинскитѣ помощи; вамъ нищо не шептятъ тия нѣми зрители на миналитѣ епохи—но за менъ това е самата история, самия животъ, самага красота

Тайнствения полумракъ въ нѣкоя долина, позлатена тукъ-тамъ отъ лжчитѣ на изгрѣващото слънце, дълбоката самотност, шепота на тихия вѣтрецъ въ гората—изпълватъ душата на човѣка съ благоговѣние къмъ духовния източникъ на всичко сжществуваше

Тихо стѣпа по изтъканата покривка отъ зеленъ мъхъ и отъ нѣжнитѣ цвѣтове на синитѣ теменужки, красивитѣ божури, и ярко-червенитѣ алпийски макове, кракътъ на възхитения и очарованъ пжтникъ . . . Плахо се подава деликатната глава на дивата коза, която гледа съ нѣмо любовитство и съ дългъ, недоумяващъ погледъ на своитѣ черни очи, пълни съ тревоги и изумление и която бърже изчезва задъ скалитѣ, изплашена отъ неочакваното появяване на човѣка. Прохлада и нѣга вѣе въ тоя часъ и тихо дрѣматъ замисленитѣ сили на вѣковната гора

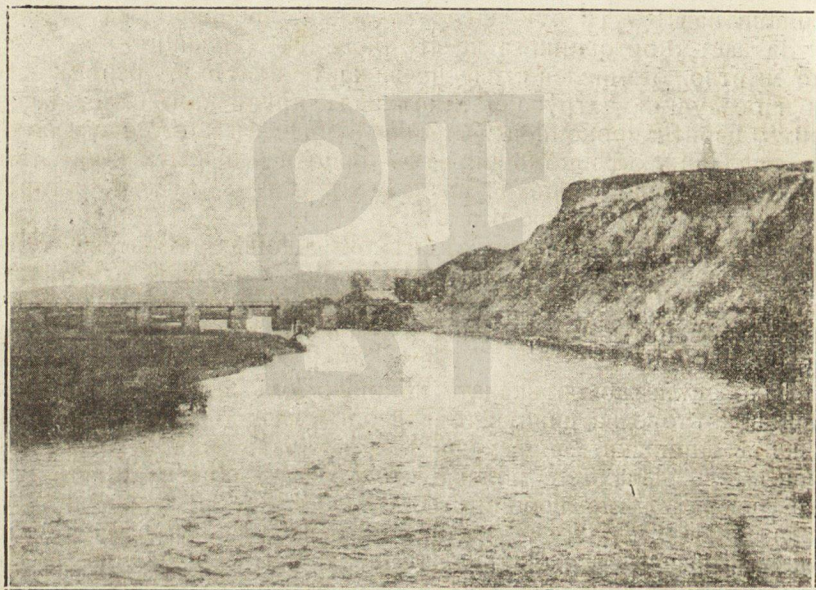
И, сѣкашъ бояща се да наруши тѣхниятъ сънъ, съ безшумни крачки се показва мечката, господарътъ на планината и околнитѣ гори, изправя се надъ самата бездна и, леко полюляваща се на заднитѣ си крака, любува се на красотата на своитѣ владѣния, само отъ врѣме на врѣме съ тжга-огсгрява погледи си надоту, гдѣто нейниятъ тънъкъ слухъ и обоняние усѣщатъ присжтствнето на човѣка, дошелъ тукъ да отнеме покоя, щастиего и живота и.... И съзнала безпокойно безсилието си въ неравната борба съ истинскитъ господаръ на природата,—съ глухъ ревъ, пълненъ съ отчаяние и яростъ, се дига и стѣпвайки тежко, избѣгва отъ опасното съсѣдство

И пакъ тихо

А вечеръ, когато сребърния дискъ на луната се плъзга по

склоноветъ на Наринъ и Ала-Тау. и блѣска съ алмазени искри по снѣжнитѣ върхове на Тянь-Шанъ, когато замиратъ всички звуци на дневния животъ и бѣла мъгла изплава изъ долинитѣ — тогава утихватъ душевнитѣ страсти и мечтаешъ за златни приказки и сънища.... Трепетно вълнение обхваща тогава моето „азъ“ и азъ слушамъ чуднитѣ звуци на източнитѣ прѣдания, свѣтли и чисти, като лжчитѣ на луната и нѣжни като паяжина . . . Тия полузвущи, полу-сѣнки се лѣятъ отвсѣкждѣ. Тѣ се сливатъ съ тайнственния шепогъ на планинскитѣ лилии, съ благоуханието на алпийскитѣ теменужки, съ синьото сияние на нощта, тѣ възнасятъ мисълта на човѣка далеко задъ прѣдѣлитѣ на земното битие—и на душата му става тъй свѣтло и прѣкрасно. . . .

Рѣка Витъ при Плѣвень.

Снимка Ат. п. Изгорѣнковъ.

Моста на шосето Плѣвень-Луковитъ-Орхане-Арабаконакъ-София при който е станало на 28 ноемврий 1877 год. плѣняването на Османъ Паша и армията му. Въ дѣсно общия паметникъ на падналитѣ руси отъ цѣлата обсадна армия.

И когато звучитѣ на това омагьосано планинско царство изпълнятъ душата ми съ забрави, тогава чуденъ се вижда **менѣ** свѣта и азъ слушамъ дивнитѣ приказки, които шептятъ далечнитѣ свѣтли звѣзди и тъмната южна нощь.... Но кой ще ги разбере и разкаже.

Тихо дрѣме приютенъ подъ отвѣсни скали самотенъ киргизки аулъ, млчеливо сѣдятъ около тлѣющия огънь дивитѣ чергари, като че омаени отъ красотата на нощта и отъ приказкитѣ на стариятъ „Бехши“, тоя безкористенъ и ревностенъ пазителъ на народнитѣ прѣдания, желанъ гостъ въ всѣка колиба. Той пѣе за ми-

налото величие на планинитѣ, за славни царства, съществували нѣкога, за щастливитѣ дни на чергарското племе, за просторнитѣ степи, гдѣто тѣхнитѣ табуни не знаеха граници на пасбищата си, за прѣлеститѣ и обаянето на женитѣ, за смѣлитѣ и бързи, като вѣтъра коне, за неустрашимитѣ юнаци, които дигали цѣли планини съ една ржка, за навѣки изгубенигѣ сега свобода и щастие. . . .

И сладка дрѣмка. навѣяна отъ приказкитѣ на стариятѣ киргизѣ, отъ топлината на огъня и красотата на горната нощъ, налага уморениятѣ пѣтникѣ и го унася въ царството на мечтитѣ и сънищата...

И пакъ пълна тишина цари . . .

Но по нѣкога, завие буенъ вѣтъръ, застѣне като раненъ звѣръ надъ мрачнитѣ бездни, надвисне тъмно сива мъгла, която закрива слънчевата свѣтлина—и страшно става тогава въ душата и на най-смѣлия човѣкъ, застигнатъ внезапно въ планината отъ разбушваната стихия. Само кървавитѣ отблѣсъци на мълнията озаряватъ тоя мраченъ пейзажъ, който цѣлъ се тресе отъ непрѣкъснатитѣ удари на грѣмотевицата. . . . Сѣкашъ духове, излѣзли изъ ада, се носятъ навсѣкждѣ изъ въздуха като неуловими призраци на изплашени птици и го изпълватъ съ жални крѣсъци. . . . Мълчеливитѣ и неподвижни планински исполини, юнаци чародѣи въ киргизкитѣ прѣдания, сѣкашъ се събуждатъ отъ вѣковенъ сънъ—и почватъ да се раздвижватъ, да се повдигатъ и да ржкомахатъ... Смъртенъ ужасъ завладѣва тогава всѣки, който е попадналъ срѣдъ зеленитѣ гори, разкошнитѣ пасбища и долини на Тянь-Шань.

Всичко бѣга далечъ отъ тия оживѣли легендарни чудовища. Съ силенъ шумъ се рушатъ разяденитѣ отъ врѣмето и подпочвената вода планини, които влѣкатъ хиляди кжсове, носейки съ себе си смъртъ и скръбта на опустошението, разрушаващъ градове затрупващи аули и селища и смитачи всичко живо срѣщнато изъ пътя на своя лудъ бѣгъ.... И човѣкъ, разумния човѣкъ, който подчинява всичко, царя на вселената, съзнаващъ своето безсилне прѣдъ слѣпитѣ, но могъщи сили на природата, неволно се подчинява—и той, забравилъ своето първенство, търси спасение въ бѣгство, наредъ съ дивитѣ звѣрове, неговитѣ вчерашни неприатели, сега другари по нещастие.

Това прѣобразование се извършва въ нѣколко секунди отъ всѣмогъщата ржка на провидението. Тамъ, гдѣто вчера шумѣше водопадъ, гдѣто подъ сѣнката на гората пасѣха стада, около киргизкия табунъ—сега сж натрупали мрачни, черни и безжизнени маси отъ базалтъ, диоритѣ и порфирѣ . . . А тамъ, гдѣто вчера още шумѣше пазаря на търговското градче — сега се разтилатъ лазурнитѣ води на езеро. . .

Ще минатъ вѣкове, може би хиляди години, ще прѣживѣятъ не единъ редъ поколѣния и планинитѣ, подъ влиянието на могъщитѣ процеси на земния животъ, отново ще измѣнятъ своя видъ своитѣ очертания; прѣдъ изуменигѣ очи на хората на науката въ бъдащитѣ врѣмена ще се прѣдстави това, което е било скрито въ недрата на планинитѣ и въ дното на езерата много години—и тѣ ще разправятъ на потомцитѣ ни за нашия животъ и култура и за това, което се е случило въ тия планини въ далечнитѣ, стари врѣмена. . . .

Прѣвель. Дп. Т. Дачевъ.

Къмъ младитѣ туристи.

Безспорно е, че останките, паметниците и старинитѣ въобще, не на всѣкъждѣ добръ се пазятъ, а за у насъ, можемъ да кажемъ, че не е направено почти нищо за запазване и на най-малкото такива, които сж ни останали.

Издигатъ се по-нѣкога, обаче отдѣлни гласове, нечути почти отъ никого. Не отдавна г. **Иванъ Енчевъ-Видю** (Зора 4 XII п. 5 I), въ своитѣ пжтни бѣлѣжки между другото пише:

„Посѣщавамъ старитѣ манастири, влизамъ въ старитѣ черкви и полусрутенитѣ кжщи; бродя изъ между паметниците, на старитѣ гробища, оброчища и черковища. На всѣкъждѣ виждамъ разрушение. Зидоветѣ и мазилкитѣ на старитѣ исторически черквици сж попукани, страхъ те е да влезешъ въ тѣхъ; покривитѣ на старитѣ кжщи сж разкрити, дирецитѣ таванитѣ и подоветѣ имъ сж полуизгнили—скоро ще се срути всичко; съ старитѣ камени паметници изъ гробищата зидатъ ограда или постилатъ двороветѣ. Всичко старо се руши, всичко чезне. Никой не се загрижва — не да го поправи, не да го реставрира, но поне да го запази отъ по-нататъшно разрушение“. Въ чужбина, всѣки който посѣти подобни мѣста, желае да остави единъ съомени или да има такъвъ—затова пъкъ хората тамъ сж поставили специални книги, въ които да се подписватъ посѣтителитѣ или пъкъ сж опрѣдѣлили специални иѣста за сжщата цѣль, а за да отнесе съ себи си споменъ посетителътъ, намира за необходимо да си купи фотографически снимки отъ вѣхъ, албумчета, пастелчета и пр. У насъ е гѣкмо обратното драшатъ по стѣнитѣ, кърпятъ се мазилкитѣ, отчупватъ частъ отъ цѣннитѣ прѣдмети, а често пжти отвлечатъ съ себе си самитѣ прѣдмети, за да ги продадатъ на чужденцитѣ. А това го правятъ особено „интелигентнитѣ“, които знаятъ че тѣзи прѣдмети струватъ пари, а не знаятъ какво губи страната ни“. И на края на бѣлѣжкитѣ си пише. Пазете старинитѣ, тѣ сж единственото богатство което днесъ Отечеството ни притежава Тѣ сж зародиша, които трѣбва да се съживи, на които е иужно да се даде въздухъ и свѣтлина, за да диша и се развива“.

Навѣрно властѣта, заета съ належащитѣ държавни болки, не може да се загриже за тѣхъ, или ще направи това, когаго частъ отъ тѣхъ изчезнатъ, или стане невъзможно тѣхното запазване — това често се случва. Но нима тукъ не може да направи нѣщо и частната инициатива? Нима всичко трѣбва да иде отъ „горѣ“? — знайно е обаче, че изящото отъ „долу“, макаръ и по-трудно да си пробива пжтъ, то изчезването му е по-трудно. А тукъ, между другитѣ, могатъ да работятъ и младитѣ туристи, нѣщо което лежи и въ тѣхнитѣ устави.

Въ свръзка съ запазването на старинитѣ, като художествени цѣности, трѣбва да се запитаме: дали ние познаваме тѣзи старини и тѣзи художествени прѣлѣсти? Уви! отговорътъ е билъ винаги единъ и сжщи! живѣемъ въ страната си, като че сме чужденци!...

Обаче младежитѣ, частъ отъ тѣхъ, сгруппирани туристски дру-

жества даватъ несъмнѣни доказателства за жива заинтересованостъ въ това отношение. Тѣхната дѣйностъ може да се посочи на онѣзи, които се отнасятъ отрицателно, въ много случаи справедливо, къмъ младежта. И тѣ биха направили още повече въ това отношение, ако систематически се заематъ съ описване и популяризиране чрѣзъ снимки и албуми постоянно срѣщанитѣ отъ тѣхъ старини, мѣстности и пр. Защото вѣрно е, че мнозина отъ насъ като говорятъ за прѣлѣститѣ на западно европейскитѣ курорти въ Швейцария и другадѣ, доказватъ ги съ многобройни снимки, албуми и описания правени отъ най-добритѣ тѣхни художници и поети. И ако съществува нѣкаква разлика между тѣхнитѣ и нашитѣ мѣста, тя е не въ природнитѣ условия (Това отъ мнозина е доказано а въ направеното отъ европейцитѣ, за рекламиране и снабд. ване съ многобройни удобства и улеснения за посѣщението имъ). Нека да заработимъ и ние това въ това направление!

Ат. Ст. Изгорѣнковъ.

ВЪСТИ.

По случай откриване лѣтния излѣтень сезонъ, редакцията поздравява всички членове отъ Съюза и имъ пожелава реализирането на всички тѣй много желани отъ тѣхъ излети.

Умоляватъ се настоятелствата на туристскитѣ дружества и на всички спортни организации въ страната да съобщаватъ за хроникване по важнитѣ факти изъ желателно имъ.

Плѣзненското юношеско Туристско Д-во „Студенецъ“, дава безплатно при поискване, вѣсти и упътвания за пхтуване изъ района си.

Прѣди нѣколко дни дунишкиятъ клонъ „Рилски езера“ излезе съ апелъ къмъ всички туристически организации и граждани въ България, да дадатъ побавашката имъ се лега за построява е хижа въ Рила планина.

За тази хижа още прѣди 2 години бѣ основанъ фондъ, обаче поради неблагоприятнитѣ условия не можеше да се работи. Сега слѣзъ прѣживянитѣ вече трусове, „Езерци“ здраво се заематъ да реализиратъ скѣпия си блѣтъ — хижа въ Рила. Но туй ще се постигне ли? — Зависи отъ всички туристически организации и граждани, дали ще се отзоватъ на молбата... Но нима къмъ туй тѣ ще оставятъ безпристрастни? Нима тѣзъ клонове, които излѣзоха на IV. конгресъ въ отчетитѣ си съ хиляди левове въ каситѣ си, не ще помогнатъ?... Та какъ да не помогнатъ, когато

туй е и една частъ отъ светия писатъ на всѣки туристъ — да види хижа въ най-красивата планина, па макаръ, че ще бжде тя въ другия край на родната му, уй не важи за истинския туристъ.

Нима толкова туристи въ България ще оставатъ да пропадне туй похвално, благородно дѣло? Чуждестраннитѣ туристически организации съ стотици хижи сж построили въ своитѣ планини, та ние да не постоиме ли поне една въ нашата дизна Рила?

Проче, другари туристи, дайте подобащата ви се лепта!

Всичко да се изпраща на адресъ: „Рилски Езера“ — Дунища.

Старитѣ туристи отъ софийския клонъ „Ал. Константиновъ“ напослѣдъкъ сж подновили своята дѣйностъ. Не отъ давна на 29 т. м. бѣ устроенъ излѣтъдо „св. Краль“ и върха „Лютинъ“ — царството на кокичета. Самогто наетостелство е поименовано прѣдседателъ сега проф. Ал. Тодоровъ-Баланъ. Подготва се подновяването и издаването на сп. **Български туристъ**. Дано този новъ устремъ даде новъ тласкъ на българския туризъмъ, заглѣхналъ прѣзъ врѣме на войната!

Комисия отъ членоветѣ на дружествата „Ал. Константиновъ“ и „Витоша“ се е образувала, която ще работи за зближение на двѣтѣ организации и намиране общи точки за работа.

Най голѣмия приходъ, реализиранъ отъ атлето-спортни състезания въ Франция до сега, е този отъ това, станало на 17 февруари т. г. въ гр: Коломбъ—1117,000 лева.

Слѣдъ войната развоѣ на спорта въ Франция е въ пълнѣн ходъ. Ставатъ извънредно голѣмъ брой състезания, най-вече футболни,—често пѣти между френски спортисти и английски такива, дошли изъ родината си за случая.

Парижкиятъ журналистически домъ е прѣдприелъ направата на едно игри-

ща за спортъ, споредъ най-модернитѣ изисквания.

До 14 февруари т. г. френскиятъ министеръ на „общественитѣ хигиена, помощъ и прѣдвидливостъ“ г. Бретонъ съ заповѣдъ по министерството е постановилъ съставянето на една 49-члена комисия, подъ прѣдседателството на г. Анри Пате, която да проучи и намѣри най-добрия способъ за развиването на спорта въ страната. Двама отъ членовете на комисията сж прѣдставители на Министерството на Нар. Просвѣта,

Изъ свѣта и науката.

Сталактитова подземна пещера. 13 км. далечъ отъ Крюгерсдорфъ, Ю. Африка, намѣрили забѣлжителна пещера. Въ продължение на нѣколко мѣсеца копаели, съ помощта на динамитъ варовити камъни. Слѣдъ единъ отъ взривоветѣ, достигнали до една дълбока пещера. Хората, които се спуснали вътрѣ въ пещерата съ вжже и фенеръ, били поразени отъ чудно зрѣлище: пещерата била усѣяна съ хиляди великолѣпни сталактити, които блѣстѣли съ всички цвѣтове на джгата. Тази пещера се намира 50 метра дълбоко подъ земята.

Най високия тунелъ и най високия мостъ въ свѣта се намиратъ въ Южна Америка, прѣзъ които минава и най-високиятъ жельзень пѣтъ. Той се намира на една височина отъ 4500 м. надъ морското равнище и прѣминава прѣзъ Андитъ като съединява Калао съ Оройа. Трудно се работи разбира се, на една такава висота—почти равна на височината на Монбланъ.—При голѣмъ студъ и главно—при силно разрѣдена атмосфера, работниците се смѣняватъ често, защото да се работи по-дълго при подобни условия е немислимо.

Центъра на Европа. Въ Бохемия, близо до градеца Будвайсъ, се пазѣ своеобразенъ паметникъ въ формата на обелискъ, който, както гласи надписъ му, е „центъра на Европа“ т. е. централната точка на Европейския материкъ. Нѣкога тоя обелискъ е служилъ за геодезически цѣли. Бохемия наистина е разположена въ центъра на Европа, а Будвайсъ е въ центъра на Бохемия. Но отбѣлзва ли обелиска цен-

търа на Европа съ математическа точностъ—трудно е да се каже.

Съюзътъ за посрѣщане „чужденците—туристи“ въ Щирия—Австрия—е рѣшилъ въ своето годишно събрание да употребява въ бждаше за своитѣ цѣли, международния спомагателенъ езикъ Есперанто, и да използва услугитѣ на есперантскитѣ организации. Съюзътъ сжщо така прѣпорѣчва на своитѣ членове, да употребяватъ въ сношенията си съ чуждитѣ държави този езикъ, вмѣсто другитѣ естествени езици.

Адреса на съюза е слѣдния:

Sandesverband für fremdenkehr
Hauptplatz.
grasu german-Austrio.

Получиха се въ редакцията:

Sporting,—седмиченъ иллюстриранъ спортенъ вѣстникъ,—год. XI, серия. 5. № 279.

сп. Пробуждане—мѣсечно списание на младитѣ поети, писатели, художници и артисти—год. I брой 4—Пловдивъ.

в. Правда год. IV брой 11, 12 и 13 Сливень.

Ученическо Ехо—год. (?) брой 2, Стара-Загора спрѣтнатъ, добръ редактиранъ, мѣсаченъ ученически листъ.

Ученическа мисль—год. II книжка I и II. Редактира Спасъ Ганевъ и Хр. Силяковъ гим, учители Русе. Едно списание станало незаменимо за учащата се младежъ, дало цѣнни приноси за въздигането ѝ прѣзъ първата си годишнина, излиза още по-стегнато въ своята втора годишнина. Да го подкрѣпи, е дългъ на нашата младежъ.

Редакцията ще прѣдпочита описания на мѣстности изъ България, особено ако сж придруженъ съ нужнитѣ добри направени фотографии. Ще се помѣстватъ сжщо, вишети, скици на мѣста изъ България. Слѣдъ излизането на четвъртата книга, подписката за абонати на списанието се прѣпратява. Ония които, иматъ събрани абонаменти да ги прѣкрятъ най-късно до тогава въ редакцията, читалищата и ония който сж получили излѣзлитѣ вече книги отъ списанието, да побързатъ и внесатъ въ редакцията абонамента си. На всички заедно съ трета книга отъ списанието ще бжде изпратена квитанция. На неплатилите абонамента си ще бжде спрѣно изпращането на списанието. Ако не желаятъ да го получаватъ, да побърнатъ веднага обратно пратенитѣ книжки.

Редакцията не ще поиска никакви срѣдства за подобриенето на списанието. Всички мнѣния цѣлящи това, ще бждатъ взети подъ внимание.

Всички, които сж получили абонаменти листове, да ги върнатъ въ редакцията, заедно съ събранитѣ абонаменти, като задържатъ 10% отъ сумага, ако абонатитѣ сж 10—25 и 20% ако сж повече.

За рѣчна продажба на списанието на настоятелитѣ се прави отстъпъ 10% до 25 книги и 20% за повече. Смѣткитѣ си настоятелитѣ трѣбва да уреждатъ най-късно до 20. число на всѣки мѣсецъ, до тогава се приематъ обратни непродаденитѣ книжки.

За настоятели се прѣдпочитатъ: клонове отъ юнош. туристски съюзъ, спортни дружества, културни или ученически дружества; при нѣмане такива, ще се приематъ отдѣлни личности.

Ония дружества, до които е прагено списанието да съобщатъ веднага въ редакцията, че приематъ настоятелството и да влѣзатъ въ изпълнение на задълженията си, иначе не ще ги счиаме за настоятели и ще прѣстанемъ да имъ го пращаме. До 20. число на всѣки мѣсецъ да съобщаватъ по колко екземпляра да имъ се пращатъ отъ слѣдната книга. Нередовнитѣ настоятели ще бждатъ смѣнявани.

Приматъ се за печатене на външнитѣ листове на списанието подходящи обяви, по 25 стот. на см. за една публикация,—за повече публикации по споразумѣние. За събрани обяви—10% отъ стойността имъ.

Всѣка прагена сума да се придружава отъ пояснително писмо.

Адресътъ на Плѣв. юношеско туристско дружество е: Дружество „СТУДЕНЕЦЪ“ — Плѣвень.

Наскорѣ излиза книга четвърта отъ списанието: настоятелитѣ веднага да съобщатъ по колко екземпляра да имъ се пратятъ.

Гр. во. „*Озгласи*“

улица.....

гр. *Плѣвень*

КНИЖАРНИЦА
„СЪВРЪМЕНО ИЗКУСТВО“
на
АСЪНЪ А. ЦАНКОВЪ

Плѣвень — Сухинъ-долъ.

ул. „Д. Костантиновъ“, срѣщу прогим. „Мария-Луиза“.

Продажба на всѣкакъви канцеларски и ученически по-
трѣби, книги за прочетъ, цвѣтни и галерийни картички.

МЛАДЪ ЧИТАТЕЛЪ

(ИЛЮСТРОВАНА ЮНОШЕСКА БИБЛИОТЕКА)

година II, абонаментъ 15 лева.

Излѣзлитѣ до сега № № между друго съдържатъ:

1. Иква (изъ живота на ескимоситѣ) 2:50 лв.
2. По алпитѣ (интересна екскурзия) 2:50 лв.
3. Летуна (историята на единъ пощенски гълъбъ —
биологически разказъ) — 2:50 л.

Диогенъ (какъ трѣбва да се живѣе — увлѣкателно
учение въ разкази и разговори на оригиналния гръцки
мждрецъ Диогенъ) — 4 лв.

5. Цикпони (понятие за тѣхъ, грозни опустошени,
живи примѣри — червенъ дъждъ, дъждъ отъ живот-
ни и пр.) — 3 лв.

Доставя „СТУДЕНЕЦЪ“.

Печатница Данаиловъ — Плѣвень.

Отдѣлна книга 2 лева.

печат. Данаиловъ — Плѣвень.